

2022

M.A.

2nd Semester Examination

SANSKRIT

PAPER—SAN-201

VEDIC STUDIES

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेनैव समाधेयाः। (देवनागर्या)

Group-A

1. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् —

2×2

(a) निरुक्ते कति अध्यायाः, कति काण्डानि सन्ति? कानि काण्डानां नामानि?

(Turn Over)

- (b) नामलक्षणं किं यास्कमते ?
 (c) अश्वशब्दस्य निर्वचनं किम्?

2. यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या —

2×4

- (a) इन्द्रियनित्यं वचनम् औदुम्बरायणः।
 (b) उच्चावचेष्वर्थेषु निपतन्ति।
 (c) समुद्रवन्त्यस्मादापः समभिद्रवन्त्येनमापः
 संमोदन्तेऽस्मिन् भूतानि समुदको भवति
 समुनतीति वा।

3. एक प्रश्नः समाधेयः —

1×8

- (a) निरुक्तकारमते पदानि कतिविधानि? तत्र उपसर्गणामर्थवैचित्र्यं
 सविशेषमुपपाद्यताम्।
 (b) भावशब्दस्य कोऽर्थः? कति भावविकाराः सन्ति?
 भावविकारस्वरूपं निरुक्तानुसारतः विशद्यताम्।

Group-B

4. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् —

2×2

(a) बुक्कमहीपतिः कः आसीत्? माधवाचार्यश्च कः?

(b) को नाम वेदः? वेदाङ्गानि कति? कानि च तानि?

(c) 'आम्नायस्य क्रियार्थत्वादानर्थक्यमतदर्शानाम्'?

—इतीदं सूत्रं केन प्रणीतम्? सूत्रास्यास्य वक्तव्यविषयः कः?

5. यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या —

2×4

(a) बुद्धशास्त्रात्

(b) ऊहः

(c) शास्त्रदृष्टविरोधाच्च।

6. एक प्रश्नः समाधेयः —

1×8

(a) वेदस्य लक्षणं प्रमाणञ्चाधिकृत्य यदालोचनं सायणाचार्येण
पूर्वपक्षपुरःसरं कृतं तत् सविस्तरमालोच्यताम्।

(b) सायणाचार्यदिशा वेदस्य पैरुषेयत्वनिरसनपुरः—

सरमपैरुषेयत्वं साधनीयम्।
